

Łódź, dnia 25 lutego 2013 roku

Pan
Edward Kiedos
Wójt Gminy Pątnów

WK – 602/12/2013

Na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity z 2012 r., poz. 1113 ze zm.) zawiadamiam, że Regionalna Izba Obrachunkowa w Łodzi przeprowadziła kompleksową kontrolę gospodarki finansowej i zamówień publicznych w Gminie Pątnów. Kontrolą objęto wybrane zagadnienia z lat 2009 – 2012 dotyczące, przede wszystkim: stanu zadłużenia gminy, regulowania zobowiązań, prowadzenia rachunkowości, sporządzania sprawozdań finansowych, gospodarki, kasowej, realizacji dochodów z majątku oraz podatków lokalnych, udzielania zamówień publicznych, wydatków inwestycyjnych oraz ewidencji i inwentaryzacji. Stwierdzone w wyniku czynności kontrolnych nieprawidłowości i uchybienia wynikały z nieprzestrzegania obowiązujących przepisów, ich wadliwej interpretacji, a także z szeregu naruszeń związanych z realizacją inwestycji, za które odpowiedzialność ponosi poprzedni Wójt Gminy. Wykazane uchybienia i nieprawidłowości dotyczyły w szczególności:

W zakresie sytuacji finansowej gminy

1. Wskaźnik ograniczający poziom zadłużenia gminy w latach 2010-2012 przekroczył dopuszczalną 60% granicę, określoną w art. 170 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 roku o finansach publicznych (Dz. U. nr 249, poz. 2104 ze zm.). W 2010 roku zadłużenie gminy w stosunku do dochodów wykonanych osiągnęło poziom 76,74%, a po wyłączeniu zobowiązań na wyprzedzające

finansowanie projektów finansowanych z budżetu Unii Europejskiej - 71,28%. W 2011 roku ww. wskaźnik znacznie wzrósł i wynosił odpowiednio 103,83% i 97,83%. W 2012 roku (do 30 września) wskaźnik zadłużenia gminy uległ obniżeniu, choć był nadal wysoki, bo wynosił w stosunku do dochodów planowanych po zmianach - 72,29%. W oparciu o dokonaną w trakcie kontroli prognozę spłat w IV kwartale 2012 roku ustalono, że przewidywane zadłużenie na dzień 31 grudnia 2012 roku z tytułu kredytów, pożyczek, obligacji, umów o wykup wierzytelności, cesji wierzytelności i zobowiązań wymagalnych osiągnie poziom ok. 73,3%.

Podkreślić należy, że wysoki poziom zadłużenia gminy związany jest, m.in., z emisją w 2010 roku obligacji komunalnych na kwotę 4.770.000,00 zł oraz rozpoczęciem w 2010 roku i kontynuowaniem w 2011 roku inwestycji o dużej wartości (inwestycja drogowa, inwestycja wodociągowa i kanalizacyjna, rozbudowa Gminnego Centrum Usług Medycznych, budowa Sołeckich Centrów Kultury i Sportu), na finansowanie których gmina nie posiadała środków własnych. Spowodowało to narastanie kwot zobowiązań wobec wykonawców, w tym: wymagalnych.

2. W analizowanym okresie relacja planowanych spłat pożyczek i kredytów wraz z odsetkami do planowanych dochodów budżetowych nie przekroczyła dopuszczalnej granicy 15%, określonej w art. 169 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 roku o finansach publicznych i wynosiła w 2010 roku 9,27%, w 2011 roku 13,22% (a po wyłączeniu spłat pożyczek na wyprzedzające finansowanie projektów z udziałem środków unijnych 11,76%), w 2012 roku 11,52% (po wyłączeniu spłat pożyczek na wyprzedzające finansowanie projektów z udziałem środków unijnych 6,59%). Według założeń budżetu gminy na 2013 roku relacja ta wynosiła 7,47%. Podkreślić jednak należy, że budżet Gminy niezależnie od spłat pożyczek i kredytów z odsetkami (w tym: spłata odsetek od wyemitowanych obligacji komunalnych) obciążony był w każdym roku spłatą rat wynikających z umów cesji wierzytelności zawartych w 2008 roku z bankiem BGK w Toruniu na kwotę około 300.000,00 zł (rata 200.082,00 zł + odsetki), a także spłatą wysokich kwot zobowiązań wymagalnych i odsetek za nieterminowe regulowanie tych zobowiązań, co miało znaczny wpływ na płynność finansową Gminy. W 2013 roku budżet Gminy niezależnie od planowanych spłat kredytów, pożyczek i obligacji komunalnych wraz z odsetkami obciążać będą: wierzytelności wobec BGK w Toruniu - na kwotę **200.082,00 zł** + przewidywane odsetki na kwotę **88.619,54 zł**, spłata wierzytelności z tytułu cesji wierzytelności na rzecz BDG „PRETOR” z Wielunia - **587.309,87 zł** + przewidywane odsetki **129.679,31 zł**, spłata wierzytelności z tytułu cesji wierzytelności na rzecz Banku BPS w Warszawie - **317.130,94 zł** + przewidywane odsetki **61.999,11 zł**, spłata pożyczki na rzecz MAGELLAN S.A. z Łodzi - **1.130.000,00 zł** + przewidywane odsetki **50.000,00 zł**, spłata prognozowanych zobowiązań wymagalnych z 2012 roku w kwocie **2.400.000,00 zł**. Wymienione zobowiązania przypadające do spłaty w 2013 roku łącznie ze spłatą kredytów, pożyczek i obligacji stanowią kwotę ok. 6.616.521,29 zł, tj. ok. 30% dochodów budżetu gminy.
3. Z przeprowadzonej przez kontrolujące analizy finansowej wynikało, że maksymalny wskaźnik spłaty kredytów i pożyczek z odsetkami, wykupu papierów wartościowych oraz potencjalnych spłat kwot wynikających z udzielonych poręczeń i gwarancji, wyliczony na podstawie art.243 ustawy

z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (Dz. U. nr 157, poz. 1240 ze zm.), jako średnia arytmetyczna z lat: 2010, 2011, 2012 (plan 3 kwartały) wynosił dla 2013 roku 3,61%. Planowany wskaźnik spłat kredytów i pożyczek z odsetkami, wykupu papierów wartościowych oraz potencjalnych spłat kwot wynikających z udzielonych poręczeń i gwarancji wyliczony na podstawie art.169 ust.1 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 roku o finansach publicznych dla 2013 roku wynosi 7,47%. Zatem, gdyby art. 243 ww. ustawy obowiązywał w 2013 roku (zacznie obowiązywać przy uchwaleniu budżetu na 2014 rok) Gmina nie mogłaby uchwalić budżetu.

W zakresie ustaleń organizacyjnych

Na podstawie umowy rachunku rozliczeniowego zawartej w 2009 roku, Bank Spółdzielczy ESBANK otworzył dla Gminy Pątnów rachunek bieżący oraz rachunki pomocnicze, w tym rachunek sum depozytowych. W treści umowy wskazano, że środki pieniężne gromadzone na rachunkach do kwoty 249.999,99 zł nie podlegają oprocentowaniu. Kontrolujące ustaliły, że na wydzielonym rachunku sum depozytowych jednostka przechowywała, między innymi, wniesione w pieniądzu wadia i zabezpieczenia należytego wykonania umów, wynikające z przepisów ustawy z dnia 29 stycznia 2004 roku Prawo zamówień publicznych (tekst jednolity z 2010 r., Dz. U. nr 113, poz. 759 ze zm.).

Zawarte w umowie rachunku rozliczeniowego postanowienia dotyczące oprocentowania środków zgromadzonych na rachunkach bankowych pozostają w sprzeczności z art. 46 ust. 4 i art. 148 ust. 5 ustawy Prawo zamówień publicznych. Zgodnie z przywołanym art. 46 ust. 4 ustawy, jeżeli wadium wniesiono w pieniądzu, zamawiający zwraca je wraz z odsetkami wynikającymi z umowy rachunku bankowego, na którym było ono przechowywane, pomniejszone o koszty prowadzenia rachunku bankowego oraz prowizji bankowej za przelew pieniędzy na rachunek bankowy wskazany przez wykonawcę. Podobnie kwestię w odniesieniu do przechowywania i zwrotu zabezpieczeń należytego wykonania umowy wniesionych w pieniądzu reguluje art. 148 ust. 5 ww. ustawy.

W zakresie ewidencji księgowej i sprawozdawczości

1. Ewidencja księgowa pożyczek na wyprzedzające finansowanie kosztów kwalifikowanych prowadzona była na koncie 268 - zobowiązania z tytułu prefinansowania, które zostało zlikwidowane na mocy przepisów rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. nr 128, poz. 861 ze zm.). Zgodnie z § 27 ust.2 rozporządzenia, kierownicy jednostek zobowiązani zostali do dostosowania prowadzenia rachunkowości w zakresie wykonania budżetu środków europejskich do zasad określonych w rozporządzeniu w terminie 3 miesięcy od dnia jego wejścia w życie. Przepisy rozporządzenia, z wyjątkiem § 15 ust.2, weszły w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, tj. z dniem

30 lipca 2010 roku.

2. W kontrolowanym okresie (lata 2011-2012) ewidencja księgową Urzędu Gminy w Pątnowie nie spełniała wymogów określonych w art. 13 i art. 15 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (tekst jednolity z 2009 r., Dz. U. nr 152, poz. 1223 ze zm.). Nieprawidłowość polegała na prowadzeniu dwóch (zamiast jednej) ksiąg głównych dla operacji ewidencjonowanych w Urzędzie Gminy w Pątnowie, a mianowicie: odrębnej dla dochodów i odrębnej dla wydatków realizowanych przez jednostkę. Wyodrębnienie z ksiąg rachunkowych Urzędu Gminy operacji gospodarczych związanych z uzyskiwaniem dochodów w systemie finansowo – księgowym powodowało zarówno w 2011 jak i w 2012 roku niemożność uzyskania wspólnej księgi głównej dla operacji związanych z gromadzeniem dochodów i dokonywaniem wydatków w Urzędzie Gminy. Szczegółowe ustalenia w tym zakresie zawarto w protokole kontroli.
3. Na dzień 31 grudnia 2011 roku nie dokonano naliczenia odsetek od kredytów i pożyczek należnych za 2011 rok, a płatnych w 2012 roku. Wskazane odsetki, jako wydatki przyszłych okresów powinny być zaewidencjonowane na stronie Wn konta 909 - rozliczenia międzyokresowe - stosownie do przepisów wskazanego wyżej rozporządzenia Ministra Finansów.
4. W 2011 roku nie zaksięgowano dochodów nieprzypisanych w planach finansowych innych jednostek organizacyjnych, w szczególności subwencji i dotacji, w księgach rachunkowych Urzędu Gminy, co stanowiło naruszenie § 7 w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej. Zgodnie z powołanym przepisem, do przychodów urzędu jednostki samorządu terytorialnego zalicza się dochody budżetu jednostki samorządu terytorialnego nie ujęte w planach innych samorządowych jednostek budżetowych.
5. W księgach rachunkowych Urzędu Gminy na koncie 221 – należności z tytułu dochodów budżetowych, nie ujęto zaległości i nadpłat w podatkach pobranych przez inne organy podatkowe na rzecz Gminy Pątnów, wg sprawozdań Rb-27 sporządzonych na dzień 31 grudnia 2011 roku. Z ww. sprawozdań wynikało, że zaległości w podatkach pobranych przez inne organy podatkowe na dzień 31 grudnia wynosiły 552,60 zł, natomiast nadpłaty 93,50 zł. Powyższa nieprawidłowość wynikała z naruszenia zasad rachunkowości określonych w powołanym rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 roku. Zgodnie z opisem do konta 221 zawartym w załączniku nr 3 do ww. rozporządzenia, na wskazanym koncie ujmuje się, m.in., należności z tytułu podatków pobieranych przez właściwe organy, a zapisy z tego tytułu mogą być dokonywane na koniec okresów sprawozdawczych na podstawie sprawozdań z ewidencji podatkowej (zaległości i nadpłaty).
6. W sprawozdaniu Rb-27S - z wykonania planu dochodów budżetowych za okres od początku roku do 31 grudnia 2011 roku wykazano dochody wykonane w wysokości 17.280.094,62 zł i w tej samej wysokości dochody otrzymane. Tymczasem dochody otrzymane wynosiły faktycznie kwotę 17.273.012,62 zł i były niższe od dochodów wykonanych o kwotę 7.082,00 zł. Powyższa nieprawidłowość wynikała z błędnego ujęcia w sprawozdaniu Rb-27S kwoty dochodów otrzymanych z tytułu subwencji oraz z tytułu

udziałów w podatkach dochodowych.

7. W części A – zobowiązania według tytułów dłużnych sprawozdania Rb-Z - o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji, sporządzonego na dzień 30 września 2012 roku, nie wykazano zobowiązań wobec Centrum Finansowego Banku BPS S.A. oraz wobec B.D.G. „Pretor” sp. z o.o., na łączną kwotę 1.241.345,27 zł. Ugody zawarte z ww. wierzycielami przewidywały spłatę wierzytelności w okresie dłuższym niż rok oraz wywoływały skutki podobne do umowy pożyczki lub kredytu. Niewykazanie ww. wierzytelności, jako zobowiązań w sprawozdaniu Rb-Z stanowiło naruszenie obowiązujących przepisów w zakresie klasyfikacji długu publicznego, a mianowicie: art. 72 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych oraz wydanego na podstawie delegacji określonej w art. 72 ust 2 ustawy o finansach publicznych rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 grudnia 2011 roku w sprawie szczegółowego sposobu klasyfikacji tytułów dłużnych zaliczanych do państwowego długu publicznego (Dz. U. nr 298 poz. 1767), jak również § 2 ust. 1 pkt 20 załącznika nr 9 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 roku w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. nr 43, poz. 247).
8. W sprawozdaniu Rb-Z - o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji na dzień 31 grudnia 2011 roku wykazano zobowiązania wymagalne w kwocie 5.824.122,16 zł, natomiast prawidłowo ustalona kwota zobowiązań wymagalnych była niższa o 23.600,14 zł. W sprawozdaniu Rb-Z sporządzonym na dzień 30 września 2012 roku wykazano zobowiązania wymagalne w kwocie 2.498.841,08 zł, a faktycznie kwota zobowiązań wymagalnych była niższa o 32.573,33 zł. Szczegółowe ustalenia zostały opisane w protokole kontroli.
9. Na dzień 31 grudnia 2011 roku na saldzie konta 223 - rozliczenie wydatków budżetowych, w ewidencji księgowej budżetu gminy po stronie Ma figurowała kwota 30.000,00 zł. Taka też kwota (30.000,00 zł) figurowała na saldzie konta 223 - rozliczenie wydatków budżetowych, po stronie Wn w ewidencji księgowej Urzędu Gminy w Pątnowie. Powstanie powyższych sald było nieprawidłowe i naruszało zasady ewidencji na koncie 223 zarówno w ewidencji księgowej budżetu gminy, jak i w ewidencji księgowej Urzędu Gminy, określone w przepisach rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej. Zgodnie z opisem funkcjonowania konta 223, znajdującym się w załączniku nr 2 ww. rozporządzenia (ewidencja budżetu gminy) - służy ono do ewidencji rozliczeń z jednostkami budżetowymi z tytułu dokonanych przez te jednostki wydatków budżetowych.(...) Saldo Wn konta 223 oznacza stan przelanych środków na rachunki bieżące jednostek budżetowych, lecz niewykorzystanych na pokrycie wydatków budżetowych. Według załącznika nr 3 do ww. rozporządzenia, konto 223 służy do ewidencji rozliczenia zrealizowanych przez jednostkę wydatków budżetowych, w tym wydatków w ramach współfinansowania programów i projektów realizowanych ze środków europejskich. Konto 223 może wykazywać saldo Ma, które oznacza stan środków pieniężnych otrzymanych na pokrycie wydatków budżetowych, lecz niewykorzystanych do końca roku. Saldo konta 223 ulega

likwidacji poprzez księgowanie przelewu na rachunek dysponenta wyższego stopnia środków pieniężnych niewykorzystanych do końca roku, w korespondencji z kontem 130.

10. Powstanie sald na koncie 223, zarówno w ewidencji księgowej budżetu gminy jak i Urzędu Gminy, związane było z wykorzystaniem środków pieniężnych przekazanych przez Miasto i Gminę Działoszyn (otrzymanych na mocy porozumienia z dnia 5 marca 2007 roku w sprawie określenia wzajemnych praw i obowiązków związanych z przebudową drogi gminnej Gligi – Młynki). Miasto i Gmina Działoszyn na podstawie wystawionych przez Urząd Gminy Pątnów not księgowych dokonało w 2010 roku przelewu środków pieniężnych na rachunek bankowy Urzędu Gminy, po czym środki te częściowo zostały przelane na rzecz wykonawcy prac geodezyjnych w ramach wspólnego przedsięwzięcia. Kwota 30.000,00 zł nie została przelana na rzecz wykonawcy prac geodezyjnych, lecz została wykorzystana na pokrycie innych wydatków. Powyższe działanie spowodowało - wg złożonego przez Urząd Gminy sprawozdania Rb-28S za 2010 rok (i wg stanu faktycznego) - wydatkowanie przez Urząd większej kwoty środków niż otrzymał on z budżetu Gminy Pątnów. Sytuacja ta powstała wskutek niezaewidencjonowania w księgach rachunkowych budżetu Gminy Pątnów środków otrzymanych od Miasta i Gminy Działoszyn.
11. W dochodach budżetu Gminy Pątnów w 2011 roku nie została ujęta kwota 321,06 zł, która stanowiła 50% zwrot zaliczki alimentacyjnej na rachunek bankowy budżetu Gminy Pątnów, dokonanej przez Komornika w dniu 28 grudnia 2011 roku. Zgodnie z art. 12 ust. 2 ustawy z dnia 22 kwietnia 2005 roku o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych oraz zaliczce alimentacyjnej (Dz. U. nr 86 poz. 732 ze zm.) - 50% zaliczki alimentacyjnej stanowi dochód Gminy, a pozostałe 50% stanowi dochód budżetu państwa. Przywołana ustawa została uchylona przez art. 47 ustawy z dnia 7 września 2007 roku o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (tekst jednolity z 2009 r., Dz. U. nr 1 poz.7 ze zm.), ale zgodnie z art. 43 ust.1 tej ustawy - egzekucję należności z tytułu wypłaconych zaliczek alimentacyjnych prowadzi się w dalszym ciągu aż do ich zaspokojenia na podstawie dotychczasowych przepisów. Konsekwencją powyższej nieprawidłowości było nie tylko zniżenie dochodów, ale również wyniku budżetu. Ponadto, powyższa kwota została błędnie ujęta w bilansie z wykonania budżetu, gdyż pomniejszono o tę kwotę należności, a powinna być ona wykazana w pozostałych zobowiązaniach (pozycja I.3).
12. Na saldzie konta 240 - pozostałe rozrachunki, w ewidencji księgowej budżetu Gminy po stronie Ma figurowała kwota 71.290,58 zł, na którą składały się: zobowiązania z tytułu środków przelanych w latach 2008-2009 z rachunku bankowego depozytów bankowych na kwotę 64.490,58 zł oraz z rachunku bankowego funduszu świadczeń socjalnych Urzędu Gminy na kwotę 6.800,00 zł. Ustalenia te zostały potwierdzone w trakcie kontroli ewidencji księgowej i dokumentacji źródłowej Urzędu Gminy.
13. Na saldzie konta 240 - pozostałe rozrachunki, w ewidencji księgowej budżetu Gminy po stronie Ma figurowała kwota 8.495,66 zł, na którą złożyły się środki pieniężne z tytułu zwrotu nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych oraz odsetki od nienależnie pobranej zaliczki alimentacyjnej. Wpływ ww. środków na rachunek budżetu Gminy nastąpił w 2008 roku. Ponadto, ustalono, że w 2008 roku dokonano przelewu z rachunku bankowego wydatków Urzędu Gminy na rzecz Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego (ŁUW) części kwot

stanowiących zwrot nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych w wysokości 6.559,12 zł. Kontrolującym nie udało się ustalić, czy pozostała kwota zwróconych świadczeń tj. 1.956,34 zł, została również przelana na rachunek ŁUW. W przypadku kwoty 6.559,12 zł, przekazanej do Urzędu Wojewódzkiego z rachunku bankowego wydatków należy stwierdzić, że jej rozliczenie nastąpiło w niepoprawny sposób, gdyż w księgach rachunkowych budżetu Gminy w dalszym ciągu kwota ta figuruje na saldzie konta 240 - pozostałe rozrachunki. W wyniku czynności kontrolnych ustalono, że przekazywane sukcesywnie w 2008 roku z budżetu Gminy kwoty na wykonanie wydatków z tytułu zwrotu nienależnie pobranych świadczeń księgowano na kontach Wn 223 - rozliczenie wydatków budżetowych i Ma 133 - rachunek budżetu, a po zrealizowaniu wydatków przez Urząd Gminy na koniec roku, na podstawie przedstawionego sprawozdania Rb-28S na kontach Wn 902 - wydatki budżetu, Ma 223 - rozliczenie wydatków budżetowych. W wyniku przeksięgowania rocznych kwota 6.559,12 zł ujęta została na koncie 961 - wynik budżetu, pomniejszając go, a w roku następnym (tj. w 2009 roku) na konto 960 skumulowany wynik budżetu, również go zmniejszając. Powyższe księgowania nie odnosiły się jednak do konta 240 - pozostałe rozrachunki, gdzie omawiana kwota nadal figuruje.

14. Przypis dochodów należnych z tytułu kapitalizacji odsetek na rachunku bankowym budżetu za 2010 rok, a otrzymanych w 2011 roku, został zawyżony o kwotę 20,10 zł.
15. W bilansie z wykonania budżetu gminy, sporządzonym na dzień 31 grudnia 2011 roku, w nieprawidłowych kwotach wykazano po stronie aktywów należności od budżetów, pozostałe należności i rozliczenia oraz pozostałe środki pieniężne, a po stronie pasywów zobowiązania budżetu i pozostałe zobowiązania. Szczegółowe ustalenia w tym zakresie zostały opisane w protokole kontroli przy zagadnieniu dotyczącym sprawozdawczości.
16. Jednostka ujęła na koncie 140 - środki pieniężne w drodze, dochody z tytułu udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych w kwocie 48.547,00 zł, co stanowiło naruszenie zasad rachunkowości określonych w rozporządzeniu Ministra Finansów w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej. Zgodnie z opisem kont zawartym w załączniku nr 2 do ww. rozporządzenia - do ewidencji księgowej rozliczeń dochodów budżetowych realizowanych przez urzędy skarbowe na rzecz budżetu jednostki samorządu terytorialnego służy konto 224 - rozrachunki budżetu.
17. Na dzień 31 grudnia 2011 roku konto 222 - rozliczenie dochodów budżetowych, w ewidencji księgowej budżetu Gminy, jak też w ewidencji księgowej Urzędu Gminy, wykazywało saldo w kwocie 110,85 zł. Saldo to wynikało z kwot, które w latach poprzednich zostały błędnie ujęte w ewidencji księgowej, jako dochody otrzymane. Kwota 110,85 zł wynikała ze złożonych przez Urząd Gminy w latach poprzednich sprawozdań Rb-27S z wykonania dochodów budżetowych i została ujęta w ewidencji księgowej budżetu gminy poprzez zapis Wn konto 222 - rozliczenie dochodów budżetowych, Ma konto 901 - dochody budżetu. Natomiast wpływy dochodów zrealizowanych na rachunek bankowy budżetu Gminy były mniejsze o kwotę 110,85 zł. Po analizie zapisów księgowych i dokumentów źródłowych stwierdzono, że suma

110,85 zł nie zostanie nigdy zrealizowana i w związku z tym należy dokonać korekty księgowania. Sprostowania powinny zostać przeprowadzone zarówno w ewidencji księgowej Urzędu Gminy, jak i budżetu Gminy. Szczegółowy opis stanu faktycznego znajduje się w protokole kontroli.

18. Na podstawie ewidencji księgowej budżetu Gminy Pątnów za 2011 rok, bilansu z wykonania budżetu za 2011 rok oraz sprawozdania Rb-ST, sporządzonego na dzień 31 grudnia 2011 roku, ustalono, że jednostka w 2011 roku dokonała wydatków, które nie posiadały legalnych źródeł pokrycia w dochodach (przychodach) tego roku **na kwotę 194.142,12 zł**. Stwierdzono, że na dzień 31 grudnia 2011 roku Gmina Pątnów powinna dysponować środkami pieniężnymi, co najmniej w kwocie 441.840,13 zł (441.695,00 zł - otrzymana w grudniu 2011 roku kwota subwencji oświatowej dotycząca stycznia 2012 roku + 145,13 zł kwota niewykorzystanych dotacji podlegających zwrotowi). Jednostka w 2011 roku mogła przeznaczyć część posiadanych środków pieniężnych z tytułu otrzymanej subwencji i niezwróconych dotacji na wydatki (rozchody) – do kwoty otrzymanych w 2012 roku dochodów należnych za 2011 rok. Kwota 441.840,13 zł mogła ulec zmniejszeniu o należne dochody za 2011 rok, które jednostka otrzymała w 2012 roku. W 2012 roku Gmina Pątnów otrzymała dochody należne za 2011 rok w kwocie 49.246,17 zł z tytułu udziałów w podatkach dochodowych i innych dochodów. Zatem, zgodnie z powyższymi ustaleniami - środki pieniężne na rachunku budżetu na dzień 31 grudnia 2011 roku powinny stanowić, co najmniej **kwotę 392.593,96 zł** (441.804,13 zł - 49.246,17 zł). Z danych zawartych w sprawozdaniu Rb-ST oraz z ewidencji księgowej wynikało, że na rachunku bankowym budżetu pozostało jedynie 198.451,84 zł, co wskazuje, że Gmina Pątnów - do dnia 31 grudnia 2011 roku - przeznaczyła na pokrycie wydatków (rozchodów) budżetu kwotę subwencji otrzymanej, jako dochód roku kolejnego, w wysokości **194.142,12 zł** (392.593,96 zł - 198.451,84 zł). W związku z powyższymi ustaleniami należy stwierdzić, że w myśl art. 211 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych, budżet jednostki samorządu terytorialnego jest planem rocznym dochodów i wydatków oraz przychodów i rozchodów tej jednostki, który jest uchwalany w formie uchwały budżetowej na rok budżetowy. Częścią budżetu jednostki samorządu terytorialnego są dochody. Zgodnie z art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 13 listopada 2003 roku o dochodach samorządu terytorialnego (tekst jednolity z 2010 r., Dz. U. 6 nr 80, poz. 526 ze zm.) - dochodami jednostek samorządu terytorialnego są dochody własne, subwencja ogólna i dotacje celowe z budżetu państwa. Stosownie do art. 7 ust. 1 pkt 4 ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego - w skład subwencji ogólnej wchodzi część oświatowa, którą zgodnie z dyspozycją wynikającą z art. 34 ust.1 pkt 1 ww. ustawy, minister właściwy do spraw finansów publicznych przekazuje właściwym jednostkom samorządu terytorialnego w dwunastu miesięcznych ratach w terminie do 25 dnia miesiąca poprzedzającego miesiąc wypłaty wynagrodzeń. Zgodnie z przytoczonymi powyżej przepisami, subwencja oświatowa otrzymana przez jednostkę w grudniu 2011 roku dotyczyła stycznia 2012 roku i stanowiła źródło dochodów oraz pokrycia wydatków (rozchodów) 2012 roku. Dysponowanie środkami subwencji oświatowej w kwocie, która nie miała pokrycia w dochodach 2011 roku, otrzymanych przez Gminę w 2012 roku, mogło nastąpić dopiero od dnia 1 stycznia 2012 roku, na podstawie uchwały budżetowej na 2012 rok, bądź projektu budżetu.
19. Wykazanie przez jednostkę w sprawozdaniu Rb-NDS w pozycji D11. „Kredyty i pożyczki” kwoty wyższej **o 301.366,74 zł**, niż kwota przychodów ogółem

wykazana w pozycji D.1 (kwota kredytów i pożyczek - 3.600.000,00 zł, kwota przychodów 3.298.633,26 zł) oznaczało, że Gmina Pątnów zaciągnęła zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek na pokrycie wydatkowanych bez podstawy prawnej w latach poprzednich dochodów (pochodzących z części oświatowej subwencji ogólnej), **co stanowiło naruszenie art. 89 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych. Przywołany przepis określa przesłanki zaciągania kredytów i pożyczek oraz emitowania papierów wartościowych, a brak jest w katalogu tych przesłanek delegacji do zaciągania zobowiązań na sfinansowanie nielegalnie wydatkowanych w roku poprzednim dochodów.**

20. Saldo konta 137 - rachunki środków funduszy pomocowych, na dzień 31 grudnia 2011 roku wynosiło 17.007,66 zł. Powyższa kwota wynikała z nierozliczenia w poprawny sposób środków inwestycji realizowanej z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej, finansowanej poprzez pożyczkę z Banku Gospodarstwa Krajowego. Ustalono, że w dniu 9 czerwca 2011 roku na rachunek bankowy budżetu Gminy wpłynęła kwota 16.483,18 zł, która stanowiła zwrot niewykorzystanych środków z rachunku środków własnych prowadzonego przez BGK, pomniejszony o zapłacone koszty obsługi bankowej w kwocie 524,48 zł. Kwotę tę zaksięgowano, jako dochód budżetu (klasyfikacja dział 758 rozdział 75814 § 0970). Wskazana kwota nie stanowiła jednak dochodów Gminy, ale zwrot wcześniej przekazanych na rachunek bankowy w BGK środków na zabezpieczenie kosztów prowadzenia rachunku bankowego oraz udziału własnego w inwestycji pod nazwą „Rozbudowa Sołectkiego Centrum Kultury Sportu i Rekreacji w Kamionce”. Powyższa nieprawidłowość miała wpływ na wysokość dochodów budżetowych wykazanych w sprawozdaniach Rb-27S - z wykonania planu dochodów budżetowych i w Rb-NDS oraz na wysokość wyniku budżetu. Ponadto wykazanie w bilansie w pozycji I.1.2 – inne środki pieniężne kwoty 17.007,66 zł było niezgodne ze stanem faktycznym, ponieważ Gmina Pątnów nie posiadała innych środków pieniężnych, niż zgromadzone na rachunku budżetu w kwocie 198.451,84 zł.
21. Wynik budżetu za 2011 rok został zniekształcony w rezultacie zawyżenia dochodów o kwotę 16.182,22 zł (16.483,18 zł + 20,10 zł – 321,06 zł), natomiast skumulowany niedobór budżetu za 2011 rok został zniekształcony w wyniku zaniżenia dochodów o 8.178,28 zł (zwrot świadczeń rodzinnych), zawyżenia dochodów o kwotę 6.014,00 zł (dwukrotne zaliczenie, jako dochód wadliwych, które przepadły) oraz ujęciem, jako wydatków kwoty 30.000,00 zł (otrzymanej od Gminy Działoszyn na realizację inwestycji wspólnej).
22. Kwota stanowiąca zobowiązania z tytułu sum depozytowych (96.768,85 zł) powinna zostać wykazana w bilansie Urzędu Gminy w pozycji C.II.6 – sumy depozytowe, a nie w pozycji pozostałe zobowiązania.
23. Na koncie 240 - pozostałe rozrachunki, zaewidencjonowane zostały zabezpieczenia należytego wykonania umów, na łączną kwotę 14.067,21 zł, które do dnia zakończenia kontroli nie zostały zwrócone kontrahentom mimo upływu terminu ich zwrotu.
24. Na rachunek bankowy sum depozytowych nie została przelana kwota 63.711,77 zł (zobowiązanie wynikające z faktury 15/11/FVS z dnia 11 kwietnia 2011 roku), która zgodnie z dyspozycją kontrahenta powinna zostać przeksięgowana na zabezpieczenie roszczeń z tytułu usunięcia wad i usterek oraz rękojmi.

25. W wyniku kontroli zapisów na kontach 139, 225 i 240 kontrolujące stwierdziły, że w 2010 roku dwukrotnie przelano z rachunku bankowego depozytów kwotę 6.014,00 zł na rachunek bankowy budżetu Gminy, jako dochody z tytułu wadiów, które przypadły na rzecz Gminy. Powyższa nieprawidłowość spowodowała zawyżenie dochodów budżetu i wyniku budżetu za 2010 rok o kwotę 6.014,00 zł oraz zaniżenie środków na rachunku depozytów, a także zawyżenie zobowiązań budżetu wobec Urzędu (co szczegółowo zostało opisane w protokole z kontroli).
26. Na dzień 31 grudnia 2011 roku nie ujęto w księgach rachunkowych 2011 roku kwoty 17.623,56 zł, stanowiącej zobowiązania z tytułu opłat za korzystanie ze środowiska i wpłat na rzecz Izby Rolniczej, podlegającej ewidencji na koncie 240. Powyższe stanowiło naruszenie art. 6 ust. 1 ustawy o rachunkowości, zgodnie z którym - w księgach rachunkowych jednostki należy ująć wszystkie osiągnięte, przypadające na jej rzecz przychody i obciążające ją koszty związane z tymi przychodami dotyczące danego roku obrotowego, niezależnie od terminu ich zapłaty.
27. Ewidencja księgowa należności z tytułu opłat za użytkowanie wieczyste prowadzona była z naruszeniem przepisów rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, zgodnie z którymi - do ewidencji należności z tytułu dochodów budżetowych w jednostce budżetowej służy konto 221. Zgodnie z zasadami funkcjonowania ww. konta, po stronie Wn ujmuje się ustalone należności z tytułów dochodów budżetowych i zwrot nadpłat, a po stronie Ma konta wpłaty dochodów budżetowych. Saldo Wn konta winno wykazywać stan należności budżetowych. Ewidencja szczegółowa do ww. konta winna być prowadzona według dłużników i klasyfikacji budżetowej. Tymczasem ustalono, że w kontrolowanej jednostce nie prowadzono ewidencji szczegółowej należności i wpłat za użytkowanie wieczyste według dłużników. Wobec braku takiej ewidencji ustalenie zaległości poszczególnych użytkowników wieczystych możliwe było tylko poprzez porównanie dokonanych wpłat z wykazem użytkowników i ustaloną kwotą opłat.
28. Wojewoda Łódzki decyzją nr FE-IV.431.4.2012 z dnia 2 stycznia 2012 roku nakazał Gminie Pątnów zwrot dotacji celowej w kwocie 2.004.005,33 zł (wraz z odsetkami), otrzymanej w 2010 roku na budowę drogi w m. Kolonia Pątnów-Parcela Bieniec - Bieniec Mały, w związku z wykorzystaniem jej niezgodnie z przeznaczeniem. Decyzja została utrzymana w mocy przez Ministra Finansów, decyzją BP9/4135/11/MGL/41/12/1023 z dnia 22 lutego 2012 roku. Złożona skarga na decyzję Ministra Finansów do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie została oddalona przez Sąd wyrokiem z dnia 10 października 2012 roku. Gminy przygotowuje wystąpienie do Naczelnego Sądu Administracyjnego o kasację wyroku. W związku z powyższymi ustaleniami stwierdzono, że decyzja o zwrocie dotacji nie została ujęta w księgach rachunkowych budżetu Gminy na koncie 224, jako zobowiązanie wobec budżetu państwa.

W zakresie regulowania zobowiązań

1. Gmina nie uregulowała w 2010 roku kredytu krótkoterminowego w wysokości 799.808,34 zł, zaciągniętego na pokrycie występującego w ciągu roku przejściowego deficytu budżetu w dniu 12 kwietnia 2010 roku. Spłata ww. kredytu wraz z odsetkami nastąpiła na podstawie ugody z dnia 26 stycznia 2011 roku, zawartej między Bankiem Spółdzielczym „ESBANK” z siedzibą w Radomsku a Gminą Pątnów w ratach miesięcznych, w okresie od stycznia do dnia 31 grudnia 2011 roku. Wskazany kredyt obciążył znacznie budżet 2011 roku i przyczynił się do pogorszenia sytuacji finansowej Gminy.
2. Gmina w 2012 roku nie dokonała spłaty części pożyczki krótkoterminowej (na kwotę 1.130.000,00 zł) zaciągniętej w „MAGELLAN: S.A. w Łodzi, w łącznej kwocie 3.600.000,00 zł, na podstawie umowy z dnia 21 marca 2012 roku. Wskazać należy, że ww. pożyczka została zaciągnięta przy braku pozytywnej opinii w tym zakresie RIO w Łodzi i mimo braku w uchwale budżetowej limitu pozwalającego na zaciągnięcie zobowiązania.
3. Niektóre raty zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek (także odsetek) regulowane były z naruszeniem umownego terminu. W przypadku Banku Spółdzielczego „ESBANK” w Radomsku Gmina Pątnów zalegała na dzień 30 listopada 2012 roku z zapłatą 5 rat kapitałowych na łączną kwotę 76.032,22 zł (umowa kredytu z dnia 27 listopada 2009 roku) i z zapłatą 5 rat kapitałowych na łączną kwotę 77.325,00 zł (umowa kredytu z dnia 23 października 2009 roku). Ponadto, na dzień 30 listopada 2012 roku Gmina Pątnów zalegała z zapłatą jednej raty w kwocie 15.564,84 zł wobec Banku Gospodarstwa Krajowego Oddział w Toruniu wynikającej z umowy o wykup wierzytelności z dnia 12 grudnia 2008 roku.
4. Kwota zobowiązań wymagalnych Urzędu Gminy na dzień 30 września 2012 roku wyniosła 911.870,74 zł, z tego: zobowiązania wymagalne wobec kontrahentów - 796.599,24 zł, zobowiązania wymagalne wobec radnych i sołtysów z tytułu diet - 73.600,00 zł, zobowiązania z tytułu ryczałtów samochodowych dla pracowników Urzędu Gminy - 1.677,96 zł i zobowiązania wymagalne z tytułu zakładowego funduszu świadczeń socjalnych - 36.373,17 zł. W 2012 roku (do 30 września) zobowiązania wymagalne w stosunku do 2011 roku zmniejszyły się o kwotę 3.474.837,57 zł. W 2011 roku Urząd Gminy w Pątnowie zaewidencjonował na koncie 751-2 odsetki od nieterminowo uregulowanych zobowiązań wobec kontrahentów kwotę 37.398,40 zł. Ponadto, poniósł koszty odsetek z tytułu nieterminowej spłaty rat kredytowych w kwocie 12.677,78 zł (konto 751-3) oraz z tytułu nieterminowej wypłaty dodatkowego wynagrodzenia rocznego na rzecz pracowników Urzędu Gminy w kwocie 6.166,38 zł (konto 751-4). Do dnia 30 września 2012 roku Urząd Gminy w Pątnowie zaewidencjonował na koncie 750-2 odsetki z tytułu nieterminowo uregulowanych zobowiązań w kwocie 462.014,87 zł (w tym: kwota 334.569,42 zł dotycząca zapłaty odsetek na rzecz spółki „Pragma Inkasa” S.A). Ponadto, na koncie 750-3 w 2012 roku (do dnia 30 września) zaewidencjonowano zapłacone przez Urząd Gminy odsetki karne w kwocie 321,09 zł, w tym: odsetki karne w kwocie 43,89 z zapłacone na rzecz Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz odsetki karne w kwocie 277,20 zł zapłacone z tytułu umów o wykup wierzytelności. Szczegółowa specyfikacja odsetek znajduje się w protokole kontroli.

W zakresie gospodarki kasowej

1. Stwierdzono rozliczenie zaliczki stałej, wypłaconej na podstawie wniosku z dnia 20 stycznia 2011 roku na zakup paliwa, po terminie określonym w Instrukcji sporządzania, obiegu i kontroli dowodów księgowych dla Urzędu Gminy. Pracownik zobowiązał się rozliczyć zaliczkę do dnia 30 grudnia 2011 roku, faktycznie rozliczył ją w dniu 28 grudnia 2011 roku, natomiast zgodnie z ww. uregulowaniami wewnętrznymi zaliczka stała powinna być rozliczona do dnia 20 grudnia 2011 roku.
2. Ustalono, że na 5 udzielonych w 2011 roku zaliczek jednorazowych, jedną zaliczkę rozliczono 14 dni po terminie wskazanym we wniosku oraz w jednym przypadku pracownik nie określił terminu rozliczenia zaliczki.

W zakresie dochodów budżetowych

1. Z liczby 13 podatników objętych próbą kontroli deklaracje na podatek od nieruchomości na lata 2011-2012 w 4 przypadkach złożone zostały z naruszeniem terminu określonego w art. 6 ust. 9 pkt 1 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 roku o podatkach i opłatach lokalnych (tekst jednolity z 2010 r., Dz. U. nr 95, poz. 613 ze zm.). Zgodnie z powołanym przepisem osoby prawne oraz spółki niemające osobowości prawnej, jednostki organizacyjne Agencji Własności Rolnej Skarbu Państwa, a także jednostki organizacyjne Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe obowiązane były w 2011 roku składać deklaracje na podatek od nieruchomości na formularzu według ustalonego wzoru – w terminie do dnia 15 stycznia za dany rok, a w 2012 roku- w terminie do dnia 31 stycznia za dany rok. Z kolei, jeżeli obowiązek podatkowy powstał po tym dniu – w terminie 14 dni od dnia zaistnienia okoliczności uzasadniających powstanie tego obowiązku.
2. W przypadku podatników podatku od nieruchomości (osoby prawne) oznaczonych numerami (...) ¹ stwierdzono, że ww. nie przedłożyli żadnych dokumentów uzasadniających zmiany w podstawie opodatkowania w latach 2011 – 2012. Wobec braku udokumentowania zmian w podstawie opodatkowania przez wskazanych powyżej podatników, organ podatkowy stosownie do art. 272 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (tekst jednolity z 2012 r., poz. 749 ze zm.) powinien podjąć czynności sprawdzające, mające na celu, m.in., stwierdzenie formalnej poprawności złożonych deklaracji podatkowych oraz ustalenie stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia zgodności z przedstawionymi dokumentami. Wskazani podatnicy, w trakcie kontroli RIO, w wyniku czynności podjętych przez organ podatkowy złożyli stosowne wyjaśnienia.
3. Podatnik oznaczony nr (...) ² w latach 2011 – 2012 deklarował wzrost podstawy opodatkowania gruntów związanych z prowadzeniem działalności

¹ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

² Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

gospodarczej o 9.853,00 m² w stosunku do 2010 roku. W trakcie kontroli RIO w Łodzi podatnik złożył korekty deklaracji na podatek od nieruchomości za lata 2007 – 2010. W uzasadnieniu wskazał, że w ww. latach błędnie wyliczono podatek od posiadanych gruntów, wyłączając z całkowitej powierzchni opodatkowania powierzchnię 9.853 m². W związku z powyższym podatnik skorygował podatek za lata 2007 – 2010 na łączną kwotę **22.860,00 zł** (...)³. Podatnik do dnia zakończenia kontroli nie uiścił podatku, w kwocie wynikającej ze złożonych korekt.

4. W przypadku podatnika oznaczonego nr (...) ⁴, prowadzącego działalność gospodarczą w formie ośrodka wypoczynkowego, stwierdzono, że organ podatkowy na podstawie złożonej przez podatnika informacji o nieruchomościach i obiektach budowlanych i zmiany w ewidencji gruntów otrzymanej z Wydziału Geodezji ze Starostwa Powiatowego przyjął do ustalenia wymiaru podatku od nieruchomości oprócz budynków i gruntów związanych z prowadzoną działalnością, grunty zakwalifikowane, jako pozostałe (...)⁵. Organ podatkowy przed wydaniem decyzji o wysokości zobowiązania podatkowego nie dokonał czynności sprawdzających na podstawie art. 272 ustawy Ordynacja Podatkowa, mających na celu sprawdzenie poprawności złożonej informacji podatkowej przez ww. podatnika. Czynności sprawdzające należało przeprowadzić w celu ustalenia prawidłowej podstawy opodatkowania, biorąc pod uwagę definicję legalną gruntów, budynków i budowli związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej, wynikającą z art. 1a ust.1 pkt 3 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych. Zgodnie z powołanym przepisem – grunty, budynki i budowle związane z prowadzeniem działalności gospodarczej to grunty, budynki i budowle będące w posiadaniu przedsiębiorcy lub innego podmiotu prowadzącego działalność gospodarczą, z wyjątkiem budynków mieszkalnych oraz gruntów związanych z tymi budynkami, a także gruntów, o których mowa w art. 5 ust.1 pkt 1 lit. b ustawy (dotyczy gruntów pod jeziorami, zajętych na zbiorniki wodne retencyjne lub elektrowni wodnych), chyba że przedmiot opodatkowania nie jest i nie może być wykorzystywany do prowadzenia tej działalności ze względów technicznych. Z dokumentacji zgromadzonej przez organ podatkowy nie wynikało, że w opisywanym przypadku zaistniała przesłanka niemożności wykorzystania gruntów do prowadzenia działalności gospodarczej ze względów technicznych.

³ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w deklaracji podatkowej i innych dokumentach składanych przez podatników). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁴ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁵ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w deklaracji podatkowej i innych dokumentach składanych przez podatników). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

4. W zakresie udzielania ulg w zapłacie podatku od nieruchomości na podstawie ustawy Ordynacja podatkowa, ustalono:
 - w przypadku decyzji nr Po.Op.3123.13.2011 z dnia 24 listopada 2011 roku, organ podatkowy nie wypełnił dyspozycji wynikających z art. 122, art. 187 § 1 i 191 ustawy Ordynacja podatkowa. Zgodnie z art. 122 ww. ustawy – w toku postępowania organy podatkowe podejmują wszelkie niezbędne działania w celu dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego oraz załatwienia sprawy. Natomiast stosownie do art. 187 § 1 ustawy – organ podatkowy jest obowiązany zebrać i w sposób wyczerpujący rozpatrzeć cały materiał dowodowy. Z kolei w myśl art. 191 ww. ustawy, organ podatkowy ocenia na podstawie całego zebranego materiału dowodowego, czy dana okoliczność została udowodniona,
 - decyzją nr PiO.3123.1.2012 z dnia 12 marca 2012 roku organ podatkowy odroczył termin płatności I raty łącznego zobowiązania pieniężnego za 2012 rok do dnia 15 maja 2012 roku, jednocześnie odmówił odroczenia II raty podatku w zakresie łącznego zobowiązania pieniężnego za 2012 rok. Organ podatkowy nie uzasadnił odmowy odroczenia płatności II raty podatku. Stosownie do art. 210 § 4 ustawy Ordynacja podatkowa, uzasadnienie faktyczne decyzji zawiera, w szczególności wskazanie faktów, które organ uznał za udowodnione, dowodów, którym dał wiarę, oraz przyczyn, dla których innym dowodom odmówił wiarygodności.
5. Decyzją nr Po.Op.3123.6.2011 z dnia 11 maja 2011 roku organ podatkowy odmówił umorzenia zaległości podatkowej, a decyzją o numerze PiO.3123.1.2012 z dnia 12 marca 2012 roku organ podatkowy odmówił odroczenia II raty łącznego zobowiązania pieniężnego za 2012 rok. Ustalono, że organ podatkowy nie wyznaczył stronie siedmiodniowego terminu do wypowiedzenia się w sprawie zebranego materiału dowodowego, o którym mowa w art. 200 § 1 ustawy Ordynacja podatkowa.
6. W wyniku kontroli terminowości podejmowania czynności windykacyjnych w odniesieniu do zaległości podatkowych w podatku od nieruchomości od osób prawnych stwierdzono, że upomnienia o zapłatę w odniesieniu do podatników objętych kontrolą zostały wysłane w większości przypadków z opóźnieniem. Terminy wysłania upomnień mieściły w przedziale czasowym od 6 do 66 dni od upływu terminu płatności raty podatku, a terminy dostarczenia tytułów wykonawczych do Urzędu Skarbowego mieściły się w przedziale czasowym od 16 do 244 dni po upływie terminu doręczenia upomnienia. W odniesieniu do zaległości podatkowych w zakresie podatku rolnego i podatku od nieruchomości od osób fizycznych stwierdzono, że upomnienia o zapłatę wysłane były przed upływem terminu płatności kolejnej raty podatku, natomiast tytuły wykonawcze w szeregu przypadkach wystawione zostały z opóźnieniem. Terminy dostarczenia tytułów wykonawczych do Urzędu Skarbowego mieściły się w przedziale czasowym od 42 do 314 dni po upływie terminu doręczenia upomnienia. Stosownie do przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 22 listopada 2001 roku w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. nr 137, poz. 1541 ze zm.) - po bezskutecznym upływie terminu określonego w upomnieniu wierzyciel winien niezwłocznie wystawić tytuł wykonawczy i przesłać do egzekucji.
7. Stwierdzono, że w przypadku nieruchomości oznaczonej numerem 558/29, położonej w Pątnowie, przeznaczonej do sprzedaży, wadium do przetargu

ustalone zostało z naruszeniem § 4 ust.2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 roku w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów i rokowań na zbycie nieruchomości (Dz. U. nr 55, poz. 450 ze zm.). W świetle wskazanego przepisu, wysokość wadium nie może być niższa niż 5% ceny wywoławczej i nie wyższa niż 20% tej ceny. Dla wskazanej nieruchomości wadium powinno być nie wyższe niż 39.344,00 zł (196.720,00 zł x 20%), a ustalone zostało w kwocie 39.400,00 zł.

8. W stosunku do 9 użytkowników wieczystych zalegających z wniesieniem opłat za użytkowanie wieczyste nie podjęto do czasu kontroli RIO w Łodzi żadnych działań zmierzających do wyegzekwowania zaległych należności. Wskazać należy, że należności niepodatkowe winny być dochodzone na drodze postępowania sądowego. W przypadku niepodjęcia działań mających na celu wyegzekwowanie należności ulegają one przedawnieniu po upływie trzech lat.
9. W przypadku trzech użytkowników wieczystych nastąpiło przedawnienie należności, a mianowicie: [1] (...) ⁶ - przedawnienie należności za 2009 rok w kwocie 744,27 zł, [2] (...) ⁷ - przedawnienie należności za lata 2008-2009 na kwotę 1.313,10 zł, [3] (...) ⁸ - przedawnienie należności za lata 2005-2009 na kwotę 2.668,68 zł (w tym: za lata 2005-2007 na kwotę 1.185,00 zł). Łączna kwota należności przedawnionych 4.726,05 zł, w tym: kwota 1.185,00 zł za lata 2005-2007.
10. Oddając w najem lokale użytkowe (we wszystkich przypadkach objętych próbą kontroli) wynajmujący nie podał do publicznej wiadomości wykazu lokali użytkowych przeznaczonych do oddania w najem, co powinno nastąpić zgodnie z art.35 ust.1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami (tekst jednolity z 2010 r., Dz. U. nr 102, poz. 651 ze zm.). Wskazany przepis stanowi, że właściwy organ sporządza i podaje do publicznej wiadomości wykaz nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży, do oddania w użytkowanie wieczyste, użytkowanie, najem lub dzierżawę. Wykaz ten wywiesza się na okres 21 dni w siedzibie właściwego urzędu, a ponadto informację o wywieszeniu tego wykazu podaje się do publicznej wiadomości przez ogłoszenie w prasie lokalnej oraz w inny sposób zwyczajowo przyjęty w danej miejscowości, a także na stronach internetowych właściwego urzędu.
11. W przypadku umów najmu lokali użytkowych zawartych na czas nieoznaczony stwierdzono, że ich zawarcie nie zostało poprzedzone przeprowadzeniem przetargu, stosownie do wymogu wynikającego z art. 37 ust.4 ustawy o gospodarce nieruchomościami. W świetle wskazanego przepisu, odstąpienie

⁶ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁷ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁸ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

od przetargu mogło się odbyć wyłącznie za zgodą rady gminy, wyrażoną w uchwale, a takie nie zostały podjęte.

12. Od NZOZ „MARMED” Marek Hrabański Gmina nie egzekwowała należnych odsetek w łącznej kwocie 957,87 zł z tytułu nieterminowych wpłat rat czynszu dzierżawnego, ustalonych w wyniku ugody podpisanej z Wójtem Gminy Grzegorzem Smugowskim w dniu 18 stycznia 2010 roku.

W zakresie wydatków budżetowych

1. Wpłaty na rzecz Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w wyniku błędnego ustalenia liczby zatrudnionych zostały zaniżone w 2011 roku o kwotę 922,00 zł oraz na dzień 30 września 2012 roku o kwotę 885,00 zł. W trakcie kontroli RIO w Łodzi Urząd Gminy złożył korekty deklaracji DEK-I-A za okres styczeń 2011 – wrzesień 2012.
2. Informacji o wyborze najkorzystniejszej oferty na realizację w 2010 roku zadań publicznych przez organizacje pozarządowe oraz podmioty prowadzące działalność publiczną na terenie Gminy Pątnów lub na rzecz jej mieszkańców nie podano na stronie internetowej Gminy, zgodnie z wymogiem wynikającym z art. 15 ust.2j i art. 13 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (tekst jednolity z 2010 r., Dz. U. nr 234, poz. 1536 ze zm.).
3. Umowa o przyznanie dotacji na realizację zadania „Upowszechnianie kultury fizycznej i sportu” nie została kontrasygnowana przez Skarbnika Gminy, stosownie do wymogu wynikającego z art.46 ust.3 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tekst jednolity z 2001 r., Dz. U. nr 142, poz. 1591 ze zm.).
4. W regulaminie otwartego konkursu ofert wskazano, że środki z dotacji mogły być przeznaczone na pokrycie takich wydatków jak: ekwiwalenty sędziowskie, zlecenia prowadzenia uproszczonej rachunkowości, zakup sprzętu sportowego, zakup napojów dla potrzeb zawodników w trakcie trwania szkoleń i rozgrywek, transport na imprezy sportowe, bieżące utrzymanie bazy sportowej, zakup nagród rzeczowych (puchary), opłaty licencyjne i startowe, ubezpieczenia i badania lekarskie, wynagrodzenia trenera. Tymczasem stwierdzono, że w ofercie złożonej przez GLUSS w Pątnowie uwzględniono również inne koszty, tj.: wynagrodzenie koordynatora na kwotę 5.856,00 zł, wynagrodzenie Sekretarza - 1.000,00 zł, „obóz sportowy” na kwotę 6.000,00 zł, „hala” na kwotę 650,00 zł, materiały papiernicze, druki i usługi pocztowe na kwotę 500,00 zł, obsługa bankowa na kwotę 300,00 zł, rezerwa na utrzymanie bazy – 200,00 zł, rezerwa na współzawodnictwo ponadgminne (transport, opłaty) – 1.500,00 zł, rezerwa środków na współzawodnictwo – sekcja BnO 400,00 zł, współzawodnictwo sportowe SZS – 2.250,00 zł.
5. Ze złożonego w styczniu 2011 roku sprawozdania końcowego z wykonania zadania publicznego w okresie od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia 2010 roku wynikało, że wydatki na realizację zadania poniesione zostały w okresie od dnia 26 lutego do dnia 30 grudnia 2010 roku, tj. przed dniem podpisania umowy dotacji. Skarbnik Gminy Pątnów Aleksandra Kasprzak wyjaśniła kontrolującą, że w 2009 roku zaplanowano środki na zadania w zakresie kultury fizycznej i sportu w kwocie 85.000,00 zł. W wyniku przeprowadzonego konkursu ofert zawarto umowę dotacji z Gminnym Ludowo-Uczniowskim Stowarzyszeniem Sportowym w Pątnowie na kwotę

85.000,00 zł. W trakcie 2009 roku zmniejszono środki finansowe na ww. zadanie do kwoty 60.030,00 zł, natomiast w ślad za zmianą w budżecie Gminy nie podpisano aneksu do umowy ze Stowarzyszeniem. Na konto Stowarzyszenia przekazano kwotę 58.500,00 zł. Do przekazania, zgodnie z umową pozostała kwota 26.500,00 zł.

W 2010 roku podpisana została umowa z ww. stowarzyszeniem na kwotę 80.000,00 zł. Z tytułu dotacji przekazano kwotę 72.650,00 zł, w tym zaległość wg sprawozdania Rb-28S na koniec 2009 roku – 1.530,00 zł. Ze złożonego w 2011 roku sprawozdania końcowego wynikało, że z otrzymanej w 2010 roku dotacji w kwocie 72.650,00 zł, pokryto zobowiązania powstałe w 2009 roku na kwotę 21.161,93 zł i wydatki poniesione w 2010 roku na kwotę 51.488,07 zł. Ze sprawozdania wynikało także, że na dzień 31 grudnia 2010 roku pozostały zobowiązania na kwotę 16.713,53 zł, na które nie otrzymano dotacji. Kontrolujące przeanalizowały sprawozdanie końcowe z rozliczenia dotacji otrzymanej w 2009 roku przez GLUSS w Pątnowie. Z jego treści wynikało, że w 2009 roku pokryto z dotacji wydatki na kwotę 58.500,00 zł. Na dzień 31 grudnia 2009 roku pozostały zobowiązania na kwotę 1.510,53 zł.

Z powyższego wynikało, że w 2010 roku pokryto zobowiązania z 2009 roku na kwotę 19.651,40 zł, które nie zostały uwzględnione w sprawozdaniu końcowym za 2009 rok.

6. Sprawozdanie końcowe za 2010 rok do czasu zakończenia kontroli Izby nie zostało zweryfikowane przez zleceniodawcę pod kątem prawidłowości wykorzystania dotacji. Tym samym zleceniodawca, nie zastosował się do wymogu wynikającego z art. 17 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Rozliczenie prawidłowości wykorzystania przedmiotowej dotacji oraz ocena stanu i rzetelności wykonania zadania w zakresie upowszechniania kultury fizycznej i sportu ograniczyły się jedynie do przyjęcia sprawozdania końcowego. Nie dokonano natomiast formalnego sprawdzenia danych w nim zawartych, nie żądano także przedstawienia dowodów źródłowych, potwierdzających poniesione wydatki, pomimo że zleceniodawca zastrzegł sobie w § 7 i 8 umowy dotacji, że sprawuje kontrolę prawidłowości wykonania zadania.
7. Zleceniodawca (Gmina) nie wywiązał się z umownego terminu przekazania dotacji na rachunek realizatora zadania, tj. część VI transzy z terminem przekazania do dnia 20 września 2010 roku - przekazano w dniu 24 listopada 2010 roku, VII transzę w kwocie 8.880,00 zł z terminem przekazania do dnia 20 października 2010 roku - przekazano w dniu 24 listopada 2010 roku, VIII transzę w kwocie 8.880,00 zł z terminem przekazania do dnia 20 listopada 2010 roku - przekazano w dniu 24 listopada 2010 roku, z IX transzy w kwocie 8.880,00 zł, z terminem przekazania do dnia 5 grudnia 2010 roku przekazano kwotę 2.000,00 zł w 2011 roku, a pozostałej kwoty tj. 6.880,00 zł nie przekazano w ogóle.
8. Gmina nie wywiązywała się z obowiązku comiesięcznego przekazywania dotacji dla szkół publicznych prowadzonych przez Stowarzyszenie Szkół Katolickich z siedzibą w Częstochowie w m. Kamionka i Bieniec i posiadała wobec tego Stowarzyszenia zobowiązania. Według ewidencji księgowej zobowiązania na dzień 30 września 2012 roku wynosiły **553.728,18 zł** (w tym: za lata 2008-2010 - 480.893,98 zł). Kwota zobowiązań za lata 2008-

2010, jak wynikało z wyjaśnienia Skarbnika Gminy, ustalona została na podstawie rozliczeń dotacji za poszczególne lata, otrzymanych ze Stowarzyszenia Szkół Katolickich w 2011 roku. Z wyjaśnienia Skarbnik Gminy wynikało także, że od 2006 roku do 2010 roku Stowarzyszenie nie składało comiesięcznych informacji o rzeczywistej liczbie uczniów w szkołach i w oddziałach przedszkolnych, co nie pozwalało na ustalenie prawidłowej kwoty dotacji. W trakcie kontroli RIO w Łodzi, Wójt Gminy w związku z wątpliwościami, co do faktycznej liczby dzieci wykazanej przez Stowarzyszenie, zlecił przeprowadzenie kontroli w Stowarzyszeniu i na podstawie jej wyników przystąpiono do ustalenia prawidłowych kwot dotacji za wymienione lata. Sumując, podkreślić należy, że obowiązek wypłaty dotacji dla szkół i przedszkoli publicznych prowadzonych przez inne podmioty niż jednostki samorządu terytorialnego, w 12 częściach do ostatniego dnia każdego miesiąca, wynikał z art. 80 ust.3c ustawy z dnia 7 września 1991 roku o systemie oświaty (tekst jednolity z 2004 r., Dz. U. nr 256, poz. 2572 ze zm.). Dotacja wypłacana jest na każdego ucznia, a zatem konieczne jest ustalenie faktycznej liczby dzieci w każdym miesiącu.

9. W wyniku analizy akt osobowych, list płac i kart wynagrodzeń wybranych losowo pracowników kontrolujące ustaliły, że przy naliczaniu wynagrodzenia pracownikom, którzy nie przepracowali pełnego miesiąca z przyczyn innych niż niezdolność do pracy spowodowana chorobą, nie zastosowano przepisów § 12 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 29 maja 1996 roku w sprawie sposobu ustalania wynagrodzenia w okresie niewykonywania pracy oraz wynagrodzenia stanowiącego podstawę obliczania odszkodowań, odpraw, dodatków wyrównawczych do wynagrodzenia oraz innych należności przewidzianych w Kodeksie pracy (Dz. U. nr 62, poz. 289). W myśl przywołanego przepisu, w celu obliczenia wynagrodzenia, ustalonego w stawce miesięcznej w stałej wysokości, za przepracowaną część miesiąca, jeżeli pracownik w tym miesiącu był nieobecny w pracy z innych przyczyn niż niezdolność do pracy spowodowana chorobą, i za czas tej nieobecności nie zachowuje prawa do wynagrodzenia - miesięczną stawkę wynagrodzenia dzieli się przez liczbę godzin przypadających do przepracowania w danym miesiącu i otrzymaną kwotę mnoży się przez liczbę godzin nieobecności pracownika w pracy z tych przyczyn. Tak obliczoną kwotę wynagrodzenia odejmuje się od wynagrodzenia przysługującego za cały miesiąc. Przepis ten stosuje się także w przypadku obliczania wynagrodzenia pracownika, ustalonego w stawce miesięcznej w stałej wysokości, gdy okres pozostawania pracownika w stosunku pracy nie obejmuje pełnego miesiąca.

Nieprawidłowo naliczone wynagrodzenie dotyczyło dwóch osób: [1] jednej osobie zaniżono wynagrodzenie łącznie na kwotę 86,66 zł, [2] drugiej osobie zaniżono wynagrodzenie za listopad 2010 roku o kwotę 25,00 zł i zawiżono za miesiąc luty 2011 roku o kwotę 150,24 zł. Nieprawidłowość skorygowano w trakcie kontroli RIO w Łodzi.

10. W odniesieniu do 5 pracowników stwierdzono wypłacenie dodatku stażowego w zaniżonej wysokości (łącznie na kwotę brutto 2.994,72 zł), w związku z nieprawidłowym określeniem daty nabycia po raz pierwszy prawa do dodatku za wieloletnią pracę (w wysokości 5%), bądź daty nabycia jego zwiększonej wysokości. W myśl § 7 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 marca 2009 roku w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz. U. nr 50, poz. 398 ze zm.), dodatek za wieloletnią pracę jest wypłacany w terminie wypłaty wynagrodzenia począwszy od pierwszego

dnia miesiąca kalendarzowego następującego po miesiącu, w którym pracownik nabył prawo do dodatku lub wyższej stawki dodatku, jeżeli nabycie nastąpiło w ciągu miesiąca. Nieprawidłowość skorygowano w trakcie kontroli RIO w Łodzi.

11. W związku z nienaliczaniem trzem pracownikom dodatku za wieloletnią pracę, przysługujące im odprawy z przyczyn niedotyczących pracowników naliczono i wypłacono w kwocie mniejszej łącznie o kwotę brutto 385,50 zł. Nieprawidłowość skorygowano w trakcie kontroli RIO w Łodzi.
12. W jednym przypadku w wyniku nienaliczenia dodatku za wieloletnią pracę zaniżono wysokość ekwiwalentu za niewykorzystany urlop wypoczynkowy o kwotę 12,84 zł. Nieprawidłowość skorygowano w trakcie kontroli RIO w Łodzi.
13. Z ustalonej na rok 2011 kwoty odpisu na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych w wysokości 47.540,35 zł, do dnia 31 maja 2011 roku przekazano na rachunek bankowy funduszu kwotę 1.500,00 zł, a do dnia 30 września 2011 roku - 7.100,00 zł. Ostateczną kwotę 30.440,35 zł przekazano na rachunek funduszu dopiero w dniu 9 stycznia 2012 roku. Z ustalonej kwoty odpisu na 2012 rok, do dnia trwania kontroli RIO nie przekazano na rachunek zakładowego funduszu świadczeń socjalnych żadnej kwoty. Tym samym naruszono przepis art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 4 marca 1994 roku o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (tekst jednolity z 2012 r., poz. 592ze zm.), w myśl którego - równowartość dokonanych odpisów i zwiększeń naliczonych zgodnie z art. 5, 13 i 14 na dany rok kalendarzowy pracodawca przekazuje na rachunek bankowy Funduszu w terminie do dnia 30 września tego roku, z tym że w terminie do dnia 31 maja tego roku przekazuje kwotę stanowiącą co najmniej 75% równowartości odpisów, o których mowa w art. 5 ust. 1-3.
14. Jednostka nie dokonała korekty kwoty odpisu na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych pod koniec roku w oparciu o faktyczną przeciętną liczbę zatrudnionych. Kwota odpisu po korekcie wg faktycznej przeciętnej liczby zatrudnionych i z uwzględnieniem wynagrodzenia miesięcznego w II półroczu 2010 roku winna wynosić 49.551,37 zł. Dokonano odpisu mniejszego o kwotę 2.011,02 zł.
15. W sprawozdaniu z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w szkołach i placówkach prowadzonych przez Gminę Pątnów, średnia liczba etatów w grupie nauczycieli mianowanych została zawyżona: za okres od dnia 1 stycznia do dnia 31 sierpnia 2011 roku o 0,05, a za okres od dnia 1 września do dnia 31 grudnia 2011 roku o 0,08. Skutkiem powyższej nieprawidłowości było zawyżenie wartości średnich wydatków na wynagrodzenia w grupie nauczycieli mianowanych, jakie powinna ponieść Gmina Pątnów w 2011 roku o kwotę 2.615,78 zł, a co za tym idzie zawyżenie o tą samą kwotę kwoty różnicy między wartością średnich wydatków a faktyczną kwotą poniesionych wydatków.
16. Kwota poniesionych wydatków na wynagrodzenia w grupie nauczycieli mianowanych została w wyniku pomyłek zaniżona o 2.720,95 zł, a co za tym idzie kwota różnicy pomiędzy wartością średnich wydatków a kwotą poniesionych wydatków wykazana w sprawozdaniu z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego

w szkołach i placówkach prowadzonych przez Gminę Pątnów została zawyżona o 2.720,95 zł.

W zakresie inwestycji i zamówień publicznych

1. W okresie objętym kontrolą w Gminie Pątnów nie rozpoczynano nowych zadań inwestycyjnych, a jedynie kontynuowano realizację zadań rozpoczętych przez poprzedniego Wójta Gminy w 2010 roku i podejmowano działania w celu zapewnienia spłaty zobowiązań powstałych w związku z realizacją inwestycji. W 2010 roku poprzedni Wójt Gminy przy braku środków na sfinansowanie udziału własnego rozpoczął realizację takich projektów jak: „Rozbudowa gminnego systemu wodociągowego oraz budowa przydomowych oczyszczalni ścieków”, „Rozbudowa Gminnego Centrum Usług Medycznych”, „Budowa Sołeckiego Centrum Kultury, Sportu i Rekreacji w Załączu Wielkim” oraz budowa dróg gminnych. W wyniku podjętych inwestycji pojawiły się znaczne zobowiązania, które będą spłacane do 2014 roku (umowy cesji wierzytelności). Zobowiązania związane z inwestycjami wynosiły: na koniec 2010 roku ogółem kwotę **4.313.567,39 zł**, w tym wymagalne 562.290,61 zł, na koniec 2011 roku kwotę 5.918.087,59 zł, w tym wymagalne 3.145.268,65 zł, na dzień 30 września 2012 roku kwotę **3.381.035,66 zł**, w tym wymagalne 183.776,18 zł. Brak środków własnych na zabezpieczenie zapłaty faktur spowodował, że nie otrzymano - mimo przyznania - dotacji z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych na realizację zadania inwestycyjnego „Rozbudowa budynku usług medycznych w Dziętrznikach” (przyznana została dotacja do kwoty 500.000,00 zł), a otrzymana dotacja w dniu 20 lipca 2010 roku w kwocie 84.076,00 zł na budowę placów zabaw realizowanych w ramach programu „Radosna Szkoła” musiała zostać zwrócona. Zgodnie z umową z dnia 17 czerwca 2010 roku zawartą z Wojewodą Łódzkim, Gminie Pątnów przyznano dotację na utworzenie szkolnych placów zabaw w kwocie 168.151,00 zł, tj. 50% kosztów realizacji zadania, pod warunkiem zapewnienia wkładu własnego.
2. Zwrotu wadium, wpłaconego gotówką, na rzecz wykonawcy wybranego w przetargu na realizację zadania inwestycyjnego pn. „Rozbudowa Gminnego Centrum Usług Medycznych” w Dziętrznikach dokonano z naruszeniem terminu określonego w art.46 ust.1a ustawy Prawo zamówień publicznych. W świetle wskazanego przepisu, wykonawcy, którego oferta została wybrana, jako najkorzystniejsza, zamawiający zwraca wadium niezwłocznie po zawarciu umowy w sprawie zamówienia publicznego oraz wniesieniu zabezpieczenia należytego wykonania umowy, jeżeli jego wniesienia żądano. Wykonawca wniósł zabezpieczenie należytego wykonania umowy w formie ubezpieczeniowej gwarancji należytego wykonania kontraktu nr 04GG13/0007/10/0004 w dniu 19 maja 2010 roku, zwrotu wadium dokonano w dniu 15 czerwca 2010 roku.
3. Po dokonaniu w dniu 1 grudnia 2010 roku odbioru technicznego I etapu zadania inwestycyjnego pn. „Rozbudowa Gminnego Centrum Usług Medycznych” w Dziętrznikach działający z upoważnienia Wójta Gminy Andrzej Kiedos Naczelnik Wydziału Gospodarki Komunalnej i Inwestycji skierował w dniu 2 grudnia 2010 roku pismo do najemcy lokalu użytkowego na cele medyczne o przeniesienie działalności do wyremontowanego budynku usługowego. Z wpisu w dzienniku budowy dokonanego przez wykonawcę robót wynikało, że zarówno Andrzej Kiedos, jak i najemca, zostali poinformowani o konieczności uzyskania pozwolenia na użytkowanie obiektu.

Konsekwencją ww. decyzji była kara wymierzona Gminie Pątnów w dniu 8 lutego 2011 roku postanowieniem nr 23/2011 Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego z dnia 8 lutego 2011 roku w wysokości 20.000,00 zł z tytułu nielegalnego użytkowania obiektu budowlanego. Na ww. karę wystawiony został tytuł wykonawczy na kwotę 20.000,00 zł + odsetki 961,00 zł przez Wojewodę Łódzkiego w dniu 30 czerwca 2011 roku. Należność została przekazana przez Bank na rachunek Urzędu Skarbowego w dniu 15 września 2011 roku - łączna kwota 22.829,80 zł, z tego: należność główna 20.000,00 zł, odsetki 1.551,80 zł, koszty egzekucyjne 1.278,00 zł.

4. W wyniku analizy zapisów na koncie 080 - inwestycje w toku, w latach 2007-2012, ustalono, że w kosztach inwestycji „Rozbudowa Gminnego Centrum Usług Medycznych” w Dzięrzniakach” nie została ujęta faktura za nadzór inwestorski na kwotę 16.123,00 zł. Ponadto, na podstawie dowodu PK 978/1 w dniu 30 czerwca 2012 roku dokonano nieprawidłowej operacji księgowej zdejmując z kosztów inwestycji i wydatków majątkowych kwotę 15.375,00 zł z tytułu zapłaconych odsetek od rozłożonej na raty wierzytelności Centrum Finansowego Banku BPS. W związku z powyższym wartość środka trwałego uzyskanego w wyniku inwestycji została zaniżona łącznie o kwotę 31.498,00 zł. Zgodnie z art. 28 ust.8 ustawy o rachunkowości, koszt wytworzenia środków trwałych w budowie obejmuje ogół ich kosztów poniesionych za okres budowy, montażu, przystosowania i ulepszenia, do dnia bilansowego lub przyjęcia do używania, w tym niepodlegający odliczeniu podatek VAT oraz koszt obsługi zobowiązań zaciągniętych na ich finansowanie.
5. W przypadku umów na wykonanie dokumentacji projektowej i nadzoru inwestorskiego, podpisanych w związku z realizacją zadania „Rozbudowa Gminnego Centrum Usług Medycznych” w Dzięrzniakach (zamówienia o wartości poniżej 14.000 Euro) kontrolującym nie przedłożono żadnego udokumentowania, pozwalającego na ustalenie, że dokonano wyboru najkorzystniejszej oferty. Zgodnie z art.254 pkt 3 ustawy o finansach publicznych, w toku wykonywania budżetu jednostki samorządu terytorialnego zobowiązane są do dokonywania wydatków w granicach kwot określonych w planie finansowym, z uwzględnieniem prawidłowo dokonanych przeniesień i zgodnie z planowanym przeznaczeniem, w sposób celowy i oszczędny, z zachowaniem zasady uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów. Z kolei art. 254 pkt 4 wskazanej ustawy stanowi, że zlecenie zadań powinno następować na zasadzie wyboru najkorzystniejszej oferty, z uwzględnieniem przepisów o zamówieniach publicznych, a w odniesieniu do organizacji pozarządowych - z odpowiednim zastosowaniem art. 43 i art. 221.
6. W dniu 14 lutego 2008 roku podpisane zostało porozumienie między Gminą Pątnów reprezentowaną przez Wójta Grzegorza Smugowskiego a Stowarzyszeniem Przyjaciół Szkół Katolickich z siedzibą w Częstochowie i Radą Parafialną Parafii Rzymsko-Katolickiej w Bieńcu, na podstawie którego Gmina Pątnów zobowiązała się dobudować do budynku Sołeckiego Centrum Kultury i Sportu pomieszczenia na kotłownię, która będzie zasilana w ciepło oprócz budynku Centrum także budynek szkolny i budynek kościoła. W zakres ww. inwestycji wchodziło, m.in., wykonanie: instalacji c.o. w Szkole Podstawowej i w Kościele oraz przyłączy cieplnych do budynków Szkoły i Kościoła. Z ww. porozumienia wynikało, że Stowarzyszenie Przyjaciół Szkół Katolickich i Rada Parafialna ponoszą koszty wykonania instalacji w budynkach na kwotę wynikającą z kosztorysu ofertowego, tj. instalacja co

w budynku szkolnym - brutto 15.171,26 zł, instalacja c.o. w budynku kościoła - 12.118,48 zł. Na podstawie kosztorysów powykonawczych koszt wykonania instalacji centralnego ogrzewania w Szkole Podstawowej wyniósł netto 12.435,46 zł, brutto 15.171,26 zł, koszt instalacji centralnego ogrzewania w Kościele Parafialnym netto 8.141,94 zł, brutto 9.933,17 zł. Ustalono, że zapłaty za wykonanie instalacji c.o. dokonała tylko Rada Parafialna w Bieńcu, natomiast nie wyegzekwowano, zgodnie z porozumieniem do czasu niniejszej kontroli, należności za wykonanie instalacji c.o. w budynku Szkoły w kwocie brutto 15.171,26 zł.

7. Ustalono, że 26 mieszkańców Gminy Pątnów zainteresowanych budową przyłączy wodociągowych podpisało w sierpniu 2010 roku umowy, na podstawie których zobowiązali się jako uczestnicy inwestycji „Rozbudowa gminnego systemu wodociągowego i budowa przydomowych oczyszczalni ścieków” do dokonania na rzecz Gminy Pątnów darowizn w wysokości 2.000,00 zł do dnia 30 listopada 2010 roku. Darowizna mogła być wpłacona w 4 ratach po 500,00 zł, w terminach pozostawionych do uznania Uczestnika. Zgodnie z § 3 zawartych umów, Realizujący inwestycję zobowiązał się wykonać przewód przyłącza wodociągowego, który wprowadzony zostanie do budynku, gdzie w piwnicy lub w pomieszczeniu na parterze (niezagrożonym przemarzaniem) zostanie zainstalowany zestaw wodomierzowy zakończony zaworem przeciwskażeniowym i połączeniem do istniejącej instalacji wewnętrznej, jeśli budynek jest w nią wyposażony. Zgodnie z podpisanymi umowami darowizny do Gminy Pątnów winny wpłynąć środki pieniężne na kwotę 52.000,00 zł, wpłynęła do czasu niniejszej kontroli kwota 50.300,00 zł, zaległości wynosiły 1.700,00 zł i dotyczyły 3 osób.

Zgodnie z ofertą wykonawcy oraz protokołem odbioru końcowego robót wartość wykonanych przyłączy wodociągowych wynosiła netto 192.507,00 zł, brutto 236.783,61 zł. Z powyższego wynikało, że Gmina Pątnów w przeważającej części sfinansowała budowę przyłączy wodociągowych **(łącznie na kwotę 184.483,61 zł)**. Tymczasem zgodnie z art. 3 ust.1 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 roku o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (tekst jednolity z 2006 r., Dz. U. nr 123, poz. 858 ze zm.) - zadaniem własnym gminy jest zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe zaopatrzenie ścieków, natomiast zgodnie z art. 15 ust.2 ww. ustawy, realizację budowy przyłączy do sieci oraz studni wodomierzowej, pomieszczenia przewidzianego do lokalizacji wodomierza głównego i urządzenia pomiarowego zapewnia na własny koszt osoba ubiegająca się o przyłączenie nieruchomości do sieci.

W zakresie ewidencji majątku i inwentaryzacji

1. W prowadzonej w księgach inwentarzowych ewidencji pomocniczej środków trwałych do konta 011 nie określono komórek organizacyjnych, w których znajdują się poszczególne środki trwałe oraz osób, którym powierzono środki trwałe, stosownie do uregulowań wewnętrznych zawartych w zakładowym planie kont dla jednostek budżetowych, wprowadzonych zarządzeniem nr 104/2012 Wójta Gminy Pątnów z dnia 31 stycznia 2012 roku.

2. Stwierdzono przypadki niewprowadzenia składników majątku do ewidencji księgowej w miesiącu przekazania ich do używania. Przykładowo rozbudowę budynku Gminnego Centrum Usług Medycznych w Dietrichach wraz z filią w Załączu Małym o wartości 1.706.334,38 zł odebrano protokolarnie w dniu 7 maja 2012 roku, przyjęto na stan środków trwałych na podstawie dokumentu OT z dnia 31 sierpnia 2012 roku. Zgodnie z art. 16d ust. 2 ustawy z dnia 15 lutego 1992 roku o podatku dochodowym od osób prawnych (tekst jednolity z 2011 r., Dz. U. nr 74, poz. 397 ze zm.), składniki majątku wprowadza się do ewidencji środków trwałych najpóźniej w miesiącu przekazania ich do używania. Ponadto, stosownie do art. 20 ust.1 ustawy o rachunkowości, do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym.
3. W wyniku kontroli dokumentów, będących podstawą zapisów na koncie 013 - pozostałe środki trwałe, stwierdzono, że na ww. koncie zaewidencjonowano fakturę VAT za zakup odkurzacza na kwotę 333,99 zł. W uregulowaniach wewnętrznych określono, że rzeczowe składniki majątkowe - pozostałe środki trwałe, wyposażenie - o małej wartości użytkowej, których jednostkowa wartość nie przekracza 500,00 zł odpisuje się w koszty w momencie zakupu i wydania do użytkowania bez ujmowania na koncie 013 i 072 i nie podlegają one ewidencji.
4. Operację związaną z zakupem programu antywirusowego za kwotę 873,30 zł w październiku 2011 roku zaksięgowano na kontach Wn 401, Ma 201 oraz Wn 020, Ma 072. Stosownie do przyjętych przez jednostkę uregulowań wewnętrznych, umorzenie wartości niematerialnych i prawnych, podlegających umorzeniu jednorazowo w pełnej wartości, w miesiącu wydania ich do używania, księgowane jest w korespondencji z kontem 401. Prawidłowy zapis księgowy zatem to Wn 013, Ma 201 i umorzenie Wn 401, Ma 072.
5. Wartość gruntów według inwentaryzacji przeprowadzonej na dzień 31 grudnia 2011 roku oraz według ewidencji księgowej, prowadzonej w księdze inwentarzowej środków trwałych, była zgodna i wynosiła 753.788,25 zł. Grunty o tej samej wartości zostały wykazane w sprawozdaniu bilans jednostki budżetowej na dzień 31 grudnia 2011 roku. Tymczasem ustalono, że wartość gruntów wynikająca z informacji o stanie mienia Gminy Pątnów na dzień 31 grudnia 2011 roku stanowiła kwotę 1.059.058,00 zł. Różnica między danymi zawartymi w informacji o stanie mienia a ewidencją księgową wynosiła 305.269,75 zł. Z wyjaśnienia złożonego kontrolującym przez Skarbnika Gminy wynikało, że ww. różnica mogła wynikać z nieprzekazywania do księgowości wszystkich informacji dotyczących wartości gruntów. Do dnia zakończenia kontroli Skarbnik Gminy nie była w stanie podać dokładnej przyczyny różnicy i zobowiązała się wyjaśnić powstałą różnicę w terminie późniejszym.

Biorąc pod uwagę ustalenia kontroli i wyjaśnienia Skarbnika Gminy o braku uzgodnień kwot między ewidencją księgową a ewidencją zasobu nieruchomości gruntowych zauważyć należy, że w wyniku tak przeprowadzonej inwentaryzacji nie osiągnięto celu inwentaryzacji, którym powinno być ujawnienie ewentualnych różnic między stanem rzeczywistym a stanem wykazany w księgach rachunkowych i ujęcie ich w księgach rachunkowych tego roku obrotowego, na który przypadał termin inwentaryzacji. Naruszone zostały przepisy art. 26 ust.1 pkt 3 ustawy o

rachunkowości, zgodnie z którym - inwentaryzację gruntów przeprowadza się drogą porównania danych ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami i weryfikacji wartości tych składników oraz § 6 ust.6 rozporządzenia Ministrów Finansów w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, zgodnie z którym - inwentaryzacja nieruchomości powinna zapewnić porównanie danych wynikających z ewidencji księgowej z ewidencją odpowiednio gminnego, powiatowego i wojewódzkiego zasobu nieruchomości.

6. Na koniec 2011 roku nie zinwentaryzowano sald kont 137-1 (Ma) i 139-1 (Wn) na kwotę 17.007,66 zł. Powyższe salda wynikały z przebiegowania kwoty 17.007,66 zł pomiędzy kwotą dofinansowania inwestycji i kwotą udziału własnego. Księgowania te jednak zostały dokonane w nieprawidłowy sposób i na obu kontach pozostały salda, co było niezgodne ze stanem faktycznym, ponieważ inwestycja została rozliczona. Stosownie do postanowień art. 26 ust. 1 pkt 3 ustawy o rachunkowości, jednostki przeprowadzają na ostatni dzień każdego roku obrotowego inwentaryzację aktywów i pasywów niewymienionych w pkt 1 i 2, jeżeli przeprowadzenie ich spisu z natury lub uzgodnienie z przyczyn uzasadnionych nie było możliwe - drogą porównania danych ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami i weryfikacji wartości tych składników.

Odpowiedzialność za powyższe uchybienia i nieprawidłowości ponoszą przede wszystkim byli Wójt Gminy Pątnów, Wójt Gminy Pątnów, były Skarbnik Gminy, Skarbnik Gminy Pątnów oraz pracownicy rzeczowo właściwi – w zakresie wskazanym w protokole kontroli.

Zawiadamiając o powyższych nieprawidłowościach proszę Pana Wójta o podjęcie działań na celu ich usunięciu oraz zapobieżenia ich występowaniu w przyszłości. W tym celu RIO w Łodzi kieruje następujące **wnioski pokontrolne**.

1. **Z uwagi na wysoki poziom zadłużenia Gminy zapewnić bieżące monitorowanie sytuacji finansowej, w celu zachowania płynności finansowej.**
2. **Podjąć skuteczne działania mające na celu zapewnienie zachowania relacji, o której mowa w art. 243 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych, pozwalające na uchwalenie budżetu Gminy w 2014 roku zgodnie z przepisami prawa.**
3. **Zapewnić terminowe, zgodne z zawartymi umowami, regulowanie zobowiązań z tytułu umów o kredyt lub pożyczkę i umów o wykup wierzytelności.**
4. **Kontynuować działania mające na celu dalsze ograniczenia kwoty istniejących zobowiązań wymagalnych oraz zapobieżenie**

powstawaniu nowych zobowiązań wymagalnych, a co za tym idzie zmierzające do ograniczania kwoty wydatków ponoszonych na zapłatę odsetek z tytułu nieterminowego regulowania zobowiązań.

5. Zapewnić funkcjonowanie adekwatnej, skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej w jednostce samorządu terytorialnego, zgodnie z art. 68 ust.1 i nast. ustawy o finansach publicznych, co pozwoli na wyeliminowanie szeregu istotnych nieprawidłowości w zagrożonych ryzykiem obszarach działania jednostki.
6. Wadia i zabezpieczenia należytego wykonania umów przechowywać na oprocentowanym rachunku sum depozytowych.
7. Ewidencję księgową operacji gospodarczych (tj. pożyczek na wyprzedzające finansowanie kosztów kwalifikowanych, odsetek od kredytów i pożyczek płatnych w następnym roku za rok poprzedni, dochodów nieprzypisanych w planach finansowych innych jednostek organizacyjnych, dochodów z tytułu udziałów w podatku dochodowym od osób fizycznych, należności z tytułu użytkowania wieczystego oraz rozliczeń wydatków jednostek budżetowych) prowadzić zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planu kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej oraz zgodnie z unormowaniami zawartymi w zakładowym planie kont, ustalonym przez kierownika jednostki.
8. Dostosować komputerowy system ewidencji księgowej do wymogów zawartych w art. 13 i art. 15 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości, poprzez prowadzenie jednej księgi głównej dla Urzędu Gminy Pątnów.
9. Dokonać korekty sprawozdania Rb-27S - z wykonania planu dochodów budżetowych za okres od początku roku do 31 grudnia 2011 roku, w związku z nieprawidłowym wykazaniem dochodów otrzymanych oraz zaległości i nadpłat w dochodach pobieranych przez inne organy podatkowe na rzecz Gminy. Poprawione sprawozdania przesłać do RIO w Łodzi wskazując przyczynę korekty.
10. Zapewnić prawidłowe wykazywanie w sprawozdaniach Rb-27S - z wykonania planu dochodów budżetowych, dochodów otrzymanych oraz zaległości i nadpłat pobieranych przez inne organy podatkowe, zgodnie z przepisami Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego, stanowiącej załącznik nr 39 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 3 lutego 2010 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej.
11. Zapewnić wykazywanie w sprawozdaniach Rb-Z - o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz gwarancji i poręczeń, poprawnych danych - zgodnych z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej oraz dokumentami dotyczącymi jednostki.
12. Zapewnić prawidłowe prowadzenie ewidencji księgowej na kontach zespołu 1 i 2 w księgach rachunkowych budżetu Gminy Pątnów oraz na kontach zespołu 1 i 2 w księgach rachunkowych Urzędu Gminy w Pątnowie, w sposób

umożliwiający sporządzenie rzetelnych sprawozdań budżetowych i finansowych.

13. Zapewnić prawidłowe sporządzanie bilansu z wykonania budżetu Gminy Pątnów oraz bilansu Urzędu Gminy Pątnów, w szczególności poprzez wykazywanie danych wynikających z ewidencji księgowej budżetu Gminy i ewidencji księgowej Urzędu Gminy we właściwych pozycjach bilansu, tak aby sprawozdanie finansowe przedstawiało rzetelny wynik budżetu oraz sytuację finansową Gminy.
14. Dokonać zwrotu środków przelanych z rachunku bankowego depozytów i funduszu świadczeń socjalnych na rachunek budżetu Gminy w kwocie 71.290,58 zł oraz zaprzestać dokonywania przelewów środków pieniężnych zgromadzonych na rachunku bankowym depozytów i funduszu świadczeń socjalnych, w celu pokrycia bieżących wydatków budżetu Gminy Pątnów i jego jednostek organizacyjnych.
15. Dokonać wnikliwej analizy kwot zaewidencjonowanych na koncie 240 - pozostałe rozrachunki, w ewidencji księgowej budżetu gminy w zakresie wpłat pochodzących od dłużników alimentacyjnych oraz z tytułu zwrotu świadczeń rodzinnych, a w przypadku ustalenia, że nie dokonano ich przelewu do Urzędu Wojewódzkiego dokonać takiego zwrotu.
16. Część oświatową subwencji ogólnej otrzymaną w grudniu na styczeń kolejnego roku przeznaczać na sfinansowanie wydatków (ew. rozchodów) kolejnego roku.
17. Sporządzając sprawozdanie budżetowe Rb-NDS zapewnić przestrzeganie przepisów rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej. Sprawozdanie sporządzać zgodnie z instrukcją (załącznik nr 39) oraz z systematyką określoną we wzorze tego sprawozdania (załącznik nr 21).
18. Zwracać zabezpieczenia należytego wykonania umów i wadła, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 29 stycznia 2004 roku Prawo zamówień publicznych i regulacjami zawartymi w umowach.
19. Dokonać przelewu na rachunek bankowy depozytów kwoty 63.711,77 zł stanowiącej zabezpieczenie roszczeń z tytułu usunięcia wad i usterek oraz rękojmi zgodnie z dyspozycją kontrahenta, oraz kwoty 6.014 zł, która została mylnie dwukrotnie przelana na rachunek budżetu gminy, jako dochód.
20. Zapewnić przestrzeganie art. 6 ust. 1 ustawy o rachunkowości, w szczególności poprzez właściwe ujmowanie w księgach rachunkowych wszystkich zdarzeń gospodarczych, stosownie do wymogów zawartych w ww. ustawie.
21. Ująć w księgach rachunkowych budżetu Gminy przypisaną do zwrotu dotację celową w kwocie 2.004.005,33 zł.
22. Egzekwować od pracowników, którym udzielono zaliczki, obowiązek rozliczenia się z zaliczki w terminie wskazanym we wniosku.
23. Egzekwować od podatników podatku od nieruchomości - osób prawnych terminowe składanie deklaracji podatkowych.
24. Zapewnić dokonywanie czynności sprawdzających w stosunku do składanych przez podatników deklaracji podatkowych, zgodnie z wymogami określonymi w art. 272 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa.

25. Podjąć czynności mające na celu wyjaśnienie poprawności wykazania podstawy opodatkowania podatkiem od nieruchomości przez podatnika nr (...) ⁹.
26. Wyznaczać stronie siedmiodniowy termin do wypowiedzenia się w sprawie zebranego materiału dowodowego, stosownie do przepisów art. 200 ustawy Ordynacja podatkowa.
27. Bieżąco i terminowo podejmować czynności zmierzające do wyegzekwowania zaległości podatkowych, w oparciu o przepisy ustawy z dnia 17 czerwca 1966 roku o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (tekst jednolity z 2012 r., poz. 1015 ze zm.) oraz przepisy rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 22 listopada 2001 roku w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.
28. Wysokość wadium do przetargów na sprzedaż nieruchomości ustalać zgodnie z przepisami § 4 ust.2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 roku w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów i rokowań na zbycie nieruchomości.
29. Podjąć działania mające na celu wyegzekwowanie należnych opłat od użytkowników wieczystych posiadających zaległości.
30. Przestrzegać przepisów art. 35 ust.1 i art. 37 ust.4 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami przy oddawaniu nieruchomości w najem lub dzierżawę.
31. Wyegzekwować należne odsetki od najemcy lokalu użytkowego NZOZ „MARMED”.
32. Wpłaty na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych obliczać w oparciu o reguły zawarte art. 21 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (tekst jednolity z 2011 r., Dz. U. nr 127, poz. 721 ze zm.) oraz przestrzegać art. 49 ww. ustawy, poprzez terminowe przekazywanie deklaracji i wpłat na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.
33. Wyniki otwartego konkursu ofert ogłaszać niezwłocznie po wyborze oferty w sposób określony w art. 15 ust.2j ustawy z dnia 23 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.
34. Przestrzegać zasady kontrasygnowania umów mogących spowodować powstanie zobowiązań pieniężnych przez Skarbnika Gminy lub osobę przez niego upoważnioną, stosownie do wymogu określonego w art.46 ust.3 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym.
35. Zapewnić zlecenie zadań wyłącznie podmiotom składającym oferty spełniające wymogi określone w warunkach organizowanych postępowań konkursowych.
36. Zapewnić rzetelne rozliczanie udzielonych z budżetu dotacji na rzecz jednostek niezaliczanych do sektora finansów publicznych.

⁹ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

37. Zapewnić kontrolę prawidłowości wykonania zadań publicznych, w tym wydatkowania przekazanych dotacji na rzecz podmiotów spoza sektora finansów publicznych, stosownie do wymogu wynikającego z art. 17 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.
38. Terminowo przekazywać dotacje podmiotom niezaliczanym do sektora finansów publicznych, zgodnie z warunkami umowy zawartej w związku z realizacją zadań publicznych przez wskazane podmioty.
39. Uregulować zaległe zobowiązania z tytułu dotacji na rzecz Stowarzyszenia Szkół Katolickich z siedzibą w Częstochowie, ustalone według **rzeczywistej liczby uczniów w szkołach i oddziałach przedszkolnych** oraz zapewnić terminowe przekazywanie dotacji za bieżący rok szkolny.
40. Przy obliczaniu wynagrodzenia za nieprzepracowany pełny miesiąc przestrzegać przepisów rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 29 maja 1996 roku w sprawie sposobu ustalania wynagrodzenia w okresie niewykonywania pracy oraz wynagrodzenia stanowiącego podstawę obliczania odszkodowań, odpraw, dodatków wyrównawczych do wynagrodzenia oraz innych należności przewidzianych w Kodeksie pracy.
41. Przekazywać równowartość odpisu na rachunek zakładowego funduszu świadczeń socjalnych w terminach określonych w art. 6 ust.2 ustawy z dnia 4 marca 1994 roku o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych.
42. Dokonywać w końcu roku korekty odpisu na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych, stosownie do przepisów rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 marca 2009 roku w sprawie sposobu ustalania przeciętnej liczby zatrudnionych w celu naliczania odpisu na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych (Dz. U. nr 43, poz. 349).
43. Zapewnić prawidłowe ustalenie danych dotyczących średniorocznej struktury zatrudnienia na poszczególnych stopniach awansu zawodowego, sumy iloczynów średniorocznej liczby etatów i średnich wynagrodzeń, o których mowa w art. 30 ust. 3 ustawy Karta Nauczyciela oraz faktycznie poniesionych wydatków na wynagrodzenia wskazanych w art. 30 ust. 1 ww. ustawy – stanowiących podstawę poprawnego ustalenia kwoty różnicy, podlegającej podziałowi między nauczycieli.
44. Przestrzegać przepisów ustawy z dnia 7 lipca 1994 roku Prawo budowlane (tekst jednolity z 2010 r., Dz. U. nr 243, poz. 1623 ze zm.), w zakresie obowiązku zawiadomienia właściwego organu o zakończeniu budowy, stosownie do art. 54 ustawy lub uzyskania ostatecznej decyzji o pozwoleniu na użytkowanie, w przypadkach o których mowa w art. 55 ww. ustawy.
45. Skorygować koszty zadania inwestycyjnego „Rozbudowa Centrum Usług w Dzierżnikach”, poprzez ujęcie w ewidencji wszystkich kosztów ww. zadania. W ewidencji księgowej środków trwałych na koncie 011 ująć prawidłową wartość przedmiotowego środka trwałego.
46. Przestrzegać określonych w art. 28 ust.8 ustawy o rachunkowości zasad prowadzenia rachunkowości, w zakresie ustalenia wartości środków trwałych w budowie. Zgodnie z powołanym unormowaniem, koszt wytworzenia środka trwałego w budowie obejmuje ogół kosztów poniesionych za okres budowy, montażu, przystosowania i ulepszenia do dnia bilansowego lub przyjęcia do używania.

47. Przy udzielaniu zamówień publicznych o wartości poniżej 14 000 Euro zapewnić dokumentowanie czynności związanych z wyborem wykonawcy, pozwalające na ustalenie, że spełnione zostały wymogi wynikające z art. 254 pkt 3 i 4 ustawy o finansach publicznych.
48. Podjąć czynności w celu wyegzekwowania od Stowarzyszenia Szkół Katolickich z siedzibą w Częstochowie należności z tytułu wykonania instalacji centralnego ogrzewania szkoły, stosownie do zawartego porozumienia.
49. Rozważyć możliwość wyegzekwowania od właścicieli nieruchomości, którym w części sfinansowano budowę przyłączy wodociągowych, stosownych kwot – na podstawie przepisów o bezpodstawnym wzbogaceniu.
50. Przestrzegać uregulowań wewnętrznych przy ewidencjonowaniu pozostałych środków trwałych o małej wartości użytkowej i wartości niematerialnych i prawnych oraz w zakresie dostatecznej charakterystyki identyfikującej środki trwałe.
51. Wprowadzać składniki majątku do ewidencji środków trwałych w terminie określonym w art. 16d ust. 2 ustawy z dnia 15 lutego 1992 roku o podatku dochodowym od osób prawnych.
52. Zapewnić przeprowadzenie inwentaryzacji obejmującej wszystkie aktywa oraz odpowiednie udokumentowanie wyników inwentaryzacji i ich powiązanie z zapisami ksiąg rachunkowych, stosownie do przepisów art. 26 ust. 1 i art. 27 ust. 1 i 2 ustawy o rachunkowości.
53. Przestrzegać wewnętrznych unormowań zawartych w Instrukcji inwentaryzacyjnej przy przygotowaniu i przeprowadzaniu inwentaryzacji składników majątkowych.

Podając powyższe do wiadomości, zgodnie z art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych, proszę Pana Wójta o przesłanie informacji o sposobie wykonania zaleceń pokontrolnych lub przyczynach ich wykonania w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

Jednocześnie informuję, że zgodnie z art. 9 ust. 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, do wniosków zawartych w wystąpieniu pokontrolnym przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń do Kolegium Izby. Zastrzeżenie składa właściwy organ jednostki kontrolowanej w terminie 14 dni od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego, za pośrednictwem Prezesa Izby.

Podstawą zgłoszenia zastrzeżeń może być tylko zarzut naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie.

Bieg terminu, o którym mowa wyżej ulega zawieszeniu na czas rozpatrzenia zastrzeżenia w odniesieniu do wniosków pokontrolnych objętych zastrzeżeniem.

Do wiadomości:

Przewodniczący
Rady Gminy Pątnów

Przewodniczący Komisji
Rewizyjnej Rady Gminy Pątnów

aa.